

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีไปอย่างรวดเร็ว ด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน เปรียบประหนึ่งโลกเป็นหมู่บ้านเดียวกัน หรือหมู่บ้านโลก (Global Village) ขณะเดียวกัน กิจกรรมทุกด้านไม่ว่าด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมถูกเชื่อมโยงให้เข้าถึงกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 7)

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลาย นั้น ต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงการวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบท และโครงสร้างของการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ มวลแห่งสาเหตุการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นได้กลายเป็นจุดร่วม (Focus) ที่สำคัญที่เกิดขึ้นที่ทุกฝ่ายต่างสนใจใคร่ติดตามและเตรียมความพร้อมที่จะปรับเข้ากับสภาพของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2543 : 70)

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารไม่ว่าจะองค์กรประเภทและระดับใดก็ตาม จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง จากผลที่เกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โลกข้อมูลข่าวสารภาวะการแข่งขันที่ไร้พรมแดน ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้วิสัยทัศน์ด้วยข้อผูกพันต่อการให้บริการสาธารณะ และมีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่ดี ทำงานให้เกิดผลสูงสุดสร้างพันธมิตรทั้งภายในและภายนอก องค์กร สื่อสารกับลูกค้าด้วยความดีต่อกัน รวมทั้งเป็นผู้มีทักษะทางการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานสูงสุด ภายใต้ภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในลักษณะเช่นนี้ ผู้นำถือว่าเป็นบุคลากรหลักที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ดี ซึ่งมีคำถามว่า คุณลักษณะของผู้นำเช่นไรที่จะเหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคของการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูป ทั้งปัจจุบันและในอนาคต (เทือน ทองแก้ว, 2545 : 35)